

Renata Faron- Radzka

**TEMAT: „PATRIOTYZM- BOGACTWO DOŚWIADCZEŃ I MOŻLIWOŚCI,
CZY OGRANICZENIE HISTORIA?
OBLICZA PATRIOTYZMU I KREACJA WSPÓŁCZESNEGO
WIZERYNKU PATRIOTY.”**

CELE:

Uczeń:

- zna i rozumie funkcjonowanie terminów: patriotyzm oraz patriota w kontekście językowo-społecznym
- zna i rozumie pojęcia: protoplasta, antenat, saga, genealogia, szowinizm, okcydentalizm, nacjonalizm, szermować
- rozumie i dostrzega potrzebę wychowania młodych ludzi w poszanowaniu tradycji i historii narodu oraz rodziny
- potrafi wskazać źródła i sytuacje, w których młodzież może krzewić idee patriotyzmu,
- zna konsekwencje wynikające z pozbawienia ludzi właściwego rozumienia i podejścia do patriotyzmu
- potrafi samodzielnie sporządzać notatki
- umie określić swoje stanowisko wobec problemów społecznych (w tym wypadku współczesnej mody na bezwarunkowy zachwyt tym co zagraniczne i negację tradycji rodzimych)
- doskonali umiejętność formułowania opinii
- potrafi korzystać ze źródeł internetowych
- potrafi dokonać analizy i interpretacji filmu edukacyjnego w kontekście tematu o potrzebie popularyzacji idei patriotyzmu
- kształtuje system wartości
- rozwija w sobie szacunek do dorobku i tradycji narodu oraz jego kultury
- właściwie ocenia i postrzega rolę kultywowania tradycji w życiu narodu i jednostki
- zwraca uwagę na rolę wyjątkowych dla narodu, regionu bądź rodziny, postaci, które stają się symbolami postaw wartych naśladowania

METODY:

- heureka
- wykład
- burza mózgów
- mapa mentalna.

FORMY:

- praca indywidualna
- praca w parach
- praca w grupach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- Film edukacyjny „Patriotyzm. Czy to trudne?” w reżyserii Jakuba Nowickiego, Wydawnictwo WAM, Kraków 2011
- Kserokopie utworu Bohdana Rudnickiego pod tytułem „Ojczyzna moja”

CZAS REALIZACJI:

1-2 godziny lekcyjne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Nauczyciel zaczyna zajęcia od przedstawienia tematu i celów zajęć.
2. Prowadzący prezentuje uczniom film Wydawnictwa WAM pod tytułem „Patriotyzm. Czy to trudne?”.
3. Przed projekcją nauczyciel dzieli uczniów na grupy. Każda z nich w trakcie projekcji ma zwrócić uwagę na określony aspekt zjawisk związanych z postrzeganiem idei patriotyzmu przez współczesnych Polaków. Uczniowie w swojej pracy mogą odnosić się do filmu oraz innych źródeł wiedzy, a także obserwacji życia współczesnego.
 - A) GRUPA I – Wskaż rozmaite formy rozumienia terminu „patriotyzm” i „patriota”, jakie przywołali bohaterowie filmu
 - B) GRUPA II – Przedstaw inne niż te wskazane w filmie płaszczyzny funkcjonowania terminu patriotyzm
 - C) GRUPA III – Wskaż i krótko scharakteryzuj biografie tych członków rodziny Rostworowskich, którzy przysłużyli się oraz nadal służą ojczyźnie, a o których mowa jest w filmie.
4. Projekcja filmu.
5. Wprowadzenie nauczyciela.

PATRIOTYZM <grec.- lac.: *pater- ojciec*
patria- ojczyzna>

Synonimy słowa „Patriotyzm”:

- Miłość do ojczyzny
- Przywiązanie do kraju, narodu
- Więź z ojczyzną
- Gotowość poświęcenia dla ojczyzny
- Gotowość pracy na rzecz ojczyzny

6. Zebranie wniosków, prezentacja wyników prac przez wybranych uczniów z poszczególnych grup:

GRUPA I – przywołuje definicje na temat patriotyzmu, jakie pojawiają się w filmie:

► **Lektor** czytający w filmie skróconą definicję patriotyzmu:

Patriotyzm:

- Szacunek i umiłowanie własnej ojczyzny
- Gotowość ponoszenia za nią ofiar
- Przedkładanie dobra własnego nad dobra osobiste
- Poczucie silnej więzi z narodem, jego kulturą i tradycją

► **Ojciec Tadeusz Rostworowski** (ur.14.02.1955), SJ:

Patriotyzm-symbolem patriotyzmu jest „złota nić”, która –nawet w czasach trudnych- pozwala wracać do tego, co w człowieku najpiękniejsze i najbardziej wartościowe.

UZUPEŁNIENIE NAUCZYCIELA:

Ojciec Tadeusz Rostworowski- syn Stefana Józefa Rostworowskiego, herbu Nałęcz (1921-2000) oraz Janiny Rodzyńkiewicz (1921-1999).

Bracia Ojca Tadeusza Rostworowskiego:

- Andrzej (1949)
- Jakub (1951)
- Józef (1953)
- Paweł Jan (1959)

► **Paweł Jan Rostworowski** (1959), brat ojca Tadeusza Rostworowskiego:

Patriotyzm- to kultywowanie wartości oraz obyczajów rodzinnych oraz budowanie w rodzinie poczucia przynależności do wspólnoty.

UZUPEŁNIENIE NAUCZYCIELA:

Paweł Jan Rostworowski żonaty z Anną Katarzyną Snajkiewicz (1962). Mają pięcioro dzieci, które pojawiają się w filmie:

- Maria Fatima (1996)
- Antoni Konstanty (1997)
- Jadwiga Janina (1999)
- Teresa Dzemila (2000)
- Władysław Stefan (2002)

► **Paweł** (uczeń):

Patriotyzm-często postrzegany jako jednostronny fanatyzm. Patriota zaś to ktoś, kto powinien mieć na uwadze nie tylko przeszłość ojczyzny, ale także jej przyszłość.

- ▶ **Marcin Chorązki** (IPN Kraków):
Patriota- to ten, kto dobrze wykonuje swoje obowiązki i pracuje z pożytkiem dla państwa.
- ▶ **Jacek** (uczeń):
Patriota- wypełnia obowiązek względem państwa, gdy wpływa na jego rozwój gospodarczy.
- ▶ **Ryszard Terlecki** (historyk):
Patriotyzm– to niezmiennie od lat służba ojczyźnie i przywiązanie do ojczyzny.
- ▶ **Mateusz Rostworowski** (producent namiotów):
Patriotyzm- to tworzenie przedsiębiorstw, które będą przyczyniać się do rozwoju polskiej gospodarki poprzez zatrudnianie rodzimych pracowników, wykorzystywanie polskich materiałów i surowców, to bowiem prowadzi do ukształtowania się wzorca przedsiębiorcy patrioty.

UZUPEŁNIENIE NAUCZYCIELA:

Mateusz Mikołaj Rostworowski (ur.27.01.1979), syn Karola Antoniego Rostworowskiego, herbu Nałęcz (ur.1950) oraz Marii Maryny Augustyńskiej (ur.1952). Mateusz w 2010 roku ożenił się z Marią Zofią Morawską (ur.17.02.1984), córką Polaka (Wacława Andrzeja Morawskiego) oraz Ekwadorki (Carmen Lasso del Campo).

- ▶ **Stanisław Jan Rostworowski** (historyk, dziejopis, archiwista rodu Rostworowskich)

Patriotyzm- to stworzenie w rodzinach odpowiedniego nurtu przekazu, by młodzi chcieli dorównać talentowi i zasługom swoich poprzedników, przodków. Sięganie do tradycji miałyby zatem być formą motywowania młodych ludzi.

UZUPEŁNIENIE NAUCZYCIELA:

Stanisław Jan Rostworowski (ur.27.09.1934) archiwista Rostworowskich, publicysta i wydawca, absolwent filologii polskiej KUL, działacz katolicki. Syn Stanisława Janusza Rostworowskiego (1895-1971) generała i obrońcy Warszawy oraz Zofii Mycielskiej (1888-1944).

Żoną Stanisława Rostworowskiego jest Zofia Lampa (ur.1933). Mają dwoje dzieci:

- Wojciecha (1963)
- Danutę Władysławę (1970)

- ▶ **Robert Springwald**- dyrektor Muzeum Armii Krajowej w Krakowie:

Patriotyzm - praca dla ojczyzny (choć to element zmienny, zależny od tego, czy żyjemy w czasach pokoju czy niewoli)

GRUPA II – inne płaszczyzny funkcjonowania słowa patriotyzm:

PATRIOTYZM:

- wypełnianie podstawowych konstytucyjnych obowiązków obywatelskich (np. udział w wyborach, przestrzeganie prawa, płacenie podatków),
- szacunek dla innych narodów przy zachowaniu własnej tożsamości i obyczajów,

Można wyróżnić:

- a) patriotyzm lokalny: miłość do stron rodzinnych, miejsca urodzin, wychowania, (np. Jan Paweł II był piewą Wadowic), ale też radość z bycia Polakiem, która przejawia się działaniem na rzecz ojczyzny poprzez pracę, a nie tylko przez przelewanie krwi
- b) patriotyzm regionalny: przywiązanie do regionu, krainy geograficznej, dzielnicy (tzw. małe ojczyzny)
- c) patriotyzm narodowy: przywiązanie do kraju ojczystego

GRUPA III- członkowie rodziny Rostworowskich, którzy przysłużyli się i nadal służą ojczyźnie, a którzy wystąpili w filmie:

- a) **Stanisław Jan Rostworowski**, archiwista rodu, wspomina o Andrzeju Janie Tadeuszu Rostworowskim (1745-1831) staroście czerskim, który zasłużył się męstwem i poświęceniem na rzecz ojczyzny w czasach zaborów. Gdy zmarł w 1831 roku w 150 numerze „Kuriera Warszawskiego” tak o nim napisano:

„ (...) nigdy losu swego od losów ojczyzny niedzielił”.

(niedzielił- pisownia oryginalna)

UZUPEŁNIENIE NAUCZYCIELA:

Andrzej Jan Tadeusz Rostworowski, członek Sejmu Wielkiego, zwolennik Konstytucji 3-Maja, uczestnik powstania kościuszkowskiego, podkomorzy królewski.

Podkomorzy- urzędnik dworski odpowiedzialny za siedzibę monarchy.

- b) **Jan Maria Józef Rostworowski** (1915-1944), syn Antoniego Jana Feliksa Rostworowskiego (1871-1934) oraz Marii Breza (1879- 1926)

Cichociemny, pseudonim „Mat”, dziennikarz i korespondent „Kuriera Warszawskiego” w Berlinie i Rzymie. Podczas pobytu w stolicy Włoch zakochał się w bułgarskiej dziennikarce, ale w obliczu wojny wybrał służbę na rzecz ojczyzny.

Dnia 7 lipca 1939 roku napisał, że:

„marzeniem każdego Polaka jest oddać życie za ojczyznę w mundurze polskim”.

Dlatego Jan Maria Józef Rostworowski zgłosił się na ochotnika jako skoczek .

W 1941 roku został zrzucony na tereny Polski i jako ten, który znał język niemiecki został włączony do wywiadu ofensywnego AK na terenie Niemiec.

Niestety siatka została zdemaskowana, a sam Rostworowski aresztowany.

Po przesłuchaniach i torturach został wysłany do obozu Gross-Rosen, gdzie umarł zdeptany na śmierć przez szefa komanda.

7. Nauczyciel uzupełnia wiadomości o historii rodu Rostworowskich oraz wprowadza pojęcia przydatne przy gromadzeniu wiadomości o rodach.

GENEALOGIA- jedna z nauk historii, zajmująca badaniem więzi rodzinnych pomiędzy ludźmi na bazie łączącego ich pokrewieństwa i powinowactwa.

SAGA- gatunek epicki wywodzący się ze Skandynawii, charakteryzujący legendarnych lub historycznych bohaterów oraz wybitne rody na przestrzeni lat.

PROTOPLASTA– założyciel rodu, osoba, od której rod się wywodzi, antenat

ANTENAT= PRZODEK

ROSTWOROWSCY- bohaterowie filmu to ród bogaty w zasługi dla ojczyzny. Co trzy lata odbywają się zjazdy Rostworowskich organizowane przez Związek Rodzinny.

Najwcześniej notowani protoplaści rodu to **NIEMIRZA Z ŻYDOWA**

i **ROSTWOROWA**(1386) oraz jego syn **DZIERŻEK Z ROSTWOROWA** (1430).

Rostworowo znajdowało się pod Poznaniem. W 1641 roku jeden z członków rodziny na skutek mariażu przeniósł się w okolice Grójca (na Mazowszu). Inni zasiedlili Polesie, Lubelszczyznę oraz Małopolskę (II linia rodu).

Pierwsza linia rodu osiadła w Wielkopolsce.

Warto podkreślić, że Rostworowscy to bardzo rozgałęziony ród.

Nie sposób zaprezentować dokonań wszystkich przedstawicieli tej rodziny, dlatego skupimy się tylko na kilku spośród nich, którzy związali się z Krakowem i Warszawą.

ROSTWOROWSCY, A KRAKÓW:

1. **Karol Hubert Rostworowski** (1877- 1938), kompozytor, polityk, dramatopisarz. Razem z żoną Różą z Popielów mieszkali w Krakowie od 1914 roku. Od 1933 roku rodzina mieszkała na krakowskim Salwatorze.

2. **Jan Michał Rostworowski** (1919- 1975), poeta, syn Karola Huberta Rostworowskiego.

W 1939 roku walczył z Niemcami, najpierw w kraju, potem na Zachodzie w rozmaitych polskich formacjach. Po wojnie osiadł w Szkocji, w Edynburgu. Studiował filozofię.

Publikował na łamach londyńskich „Wiadomości”, gdzie zadebiutował w 1942 roku.

Wydał 12 tomików poezji. W 1973 roku powrócił do Krakowa.

3. **Marek Rostworowski** (1921- 1996), syn Karola Huberta, historyk sztuki, muzealnik, krytyk. Studiował historię na UJ , którą ukończył w 1952 roku. Jako pierwszy uprawiał w Polsce fotografię barwną. Był kustoszem, kuratorem, a potem kierownikiem Oddziału Muzeum Narodowego, który nosił nazwę Zbiory Czartoryskich.

Marek Rostworowski urządzał wystawy poświęcone romantyzmowi. Od 1980 roku związany z „Solidarnością”. W 1990 roku został radnym Krakowa, a w 1991 roku Ministrem Kultury w rządzie Jana Krzysztofa Bieleckiego.

4. **Emanuel Rostworowski** (1923-1989), syn Karola Huberta, historyk i badacz kultury PAN; redaktor Polskiego Słownika Biograficznego

5. **Ojciec Tadeusz Rostworowski** (1955) , SJ , w 1983 roku wyświęcony w Bazylice św. Piotra przez Jana Pawła II. Studiował przez 6 lat teologię i filozofię w Rzymie; wieloletni misjonarz w Rumunii. Obronił doktorat na Uniwersytecie Gregoriańskim w oparciu o Osobę i Czyn Jana Pawła II. Rekolekcjonista, profesor i duchowny seminarium.

ROSTWOROWSCY, A WARSZAWA

1. **Andrzej Jan Tadeusz Rostworowski** (1745-1831), wspomniany wcześniej poseł na Sejm Czteroletni.

2. **Stanisław Janusz Rostworowski** (1888- 1944), syn Stanisława Jakuba Rostworowskiego, malarza (1858-1888) oraz Teresy Lubienieckiej.

Stanisław Janusz był generałem, legionistą , uczestnikiem wojny polsko- sowieckiej. Pseudonim „Odra”, „Prawdzic”. Przeciwnik przewrotu majowego z 1926 roku; przyjaciel generała Sikorskiego; obrońca prawobrzeżnej Warszawy w 1939 roku. Po wyznaczonych mu przez generała Sosnkowskiego misjach zagranicznych ponownie przybył do Warszawy dnia 12 maja 1942 roku jako jeden z dowódców AK. Potem dowództwo na miejsce dowodzenia wyznaczyło Rostworowskiemu Kraków, gdzie zginął z rąk gestapo w 1944 roku.

3. **Jan Kanty Rostworowski** (1875-1963), SJ, Sybirak, kaznodzieja, redaktor „Przeglądu Powszechnego”. W 1935 roku przeniósł się z Krakowa do Warszawy. Był superiorem domu zakonnego przy ulicy Świętojańskiej. W czasie wojny więziony na Pawiaku.

4. **Tomasz Rostworowski** (1904-1974), syn Karola Pawła Rostworowskiego (1874-1927) oraz Teresy Romualdy Fudakowskiej (1876-1964); SJ, prefekt seminarium jezuitów w Wilnie, muzyk, kapelan powstania warszawskiego (batalionów: „ Wigry” i Gustaw”), harcerz, żołnierz AK, uczestnik obrony Lwowa.

Uczył się w Prywatnym Gimnazjum im. Batorego w Lublinie oraz w lubelskiej szkole muzycznej. Studiował filozofię i historię na KUL-u. W 1923 roku wstąpił do SJ, w roku 1935 przyjął święcenia. W 1937 roku został mianowany harcmistrzem.

Od 1940 roku przebywał w Warszawie, jako żołnierz AK (pseudonimy z tego czasu to: „Ksiądz Marek”, „Ojciec Tomasz”). Po wojnie dnia 21 stycznia 1950 aresztowany przez

UB i skazany za działalność antypaństwową na 12 lat kary, którą odsiadywał w więzieniu mokotowskim. W 1956 roku Rostworowski został zwolniony.

W latach 1957-1963 ojciec Tomasz był duszpasterzem akademickim w Lublinie i Łodzi.

Ojciec Tomasz jest autorem muzyki do tekstu Bohdana Rudnickiego „Ojczyzna moja”.

8. Nauczyciel wyjaśnia uczniom złożoność pojęcia patriotyzm.

Mówiąc o patriotyzmie trzeba mieć świadomość złożoności tego pojęcia. Przez wieki synonimem patriotyzmu było hasło „Bóg – honor - Ojczyzna”. Historia członków rodziny Rostworowskich doskonale odzwierciedla, z jaką powagą i poświęceniem odnoszono się do kwestii Boga i Polski.

Niestety dla wielu osób pojęcie patriotyzmu brzmi anachronicznie, gdyż kojarzone jest z aspektem narodowyzwoleńczym, martyrologią. Takie podejście wynika z historii naszego narodu. Doświadczaliśmy bowiem wydarzeń i sytuacji okupionych wielkim cierpieniem, niewolą, niszczeniem wszystkiego co polskie. Wystarczy chociażby przywołać ponad stuletni czas zaborów, I i II wojnę światową oraz reżim komunistyczny. To wszystko ukształtowało w Polakach szczególny stosunek do swego narodu. Dla zachowania swojej tożsamości potrzebowaliśmy łatwo czytelnych i silnie wyodrębnionych symboli, niejednokrotnie dostarczanych przez Kościół katolicki lub literaturę.

Pojawia się jednak konieczność uświadomienia sobie, że inaczej pojęcie patriotyzmu będzie rozumiał nasz rodak mieszkający na stałe w kraju, a inaczej ten, żyjący poza granicami ojczyzny. Warto też podkreślić, że odmiennie pojmuje się patriotyzm w czasie wojny, inaczej w sytuacji, gdy ojczyzna jest wolna i niepodległa.

9. Nauczyciel prosi uczniów, by w parach wypisali, na jakich płaszczyznach można kultywować wartości patriotyczne, żyjąc poza granicami ojczyzny.

10. Odczytanie wyników prac przez wybranych uczniów. Pozostali zapisują (bądź uzupełniają) wnioski w zeszytach.

KULTYWOWANIE PATRIOTYZMU POZA GRANICAMI KRAJU
może się odbywać przez:

- Uczenie młodego pokolenia Polaków (urodzonego na obczyźnie) języka polskiego
- Organizowanie dni polskich na obczyźnie (w formie festiwalu, koncertów, wystaw, etc.)
- Nadawanie firmom polsko brzmiących nazw
- Zakładanie i wspieranie polskich szkół, teatrów, pism
- Aktywne uczestniczenie w życiu ośrodków wyznaniowych (tj. parafiach, centrach misyjnych)
- Udział w polonijnych inicjatywach artystycznych (zespołach pieśni i tańca, grupach teatralnych)
- Organizowanie wyjazdów do Polski na obozy i seminaria

- Popularyzowanie dokonań wielkich Polaków (papieża, literatów jak np. Miłosz, Szymborska, Herbert), polityków, sportowców (np. Małyszka, Kowalczyk, Gortata) oraz muzyków (np. Chopina, Moniuszki, Pendereckiego), itp.
- Odbudowywanie wizerunku Polaków poprzez świadomość naszych dokonań w skali europejskiej i światowej

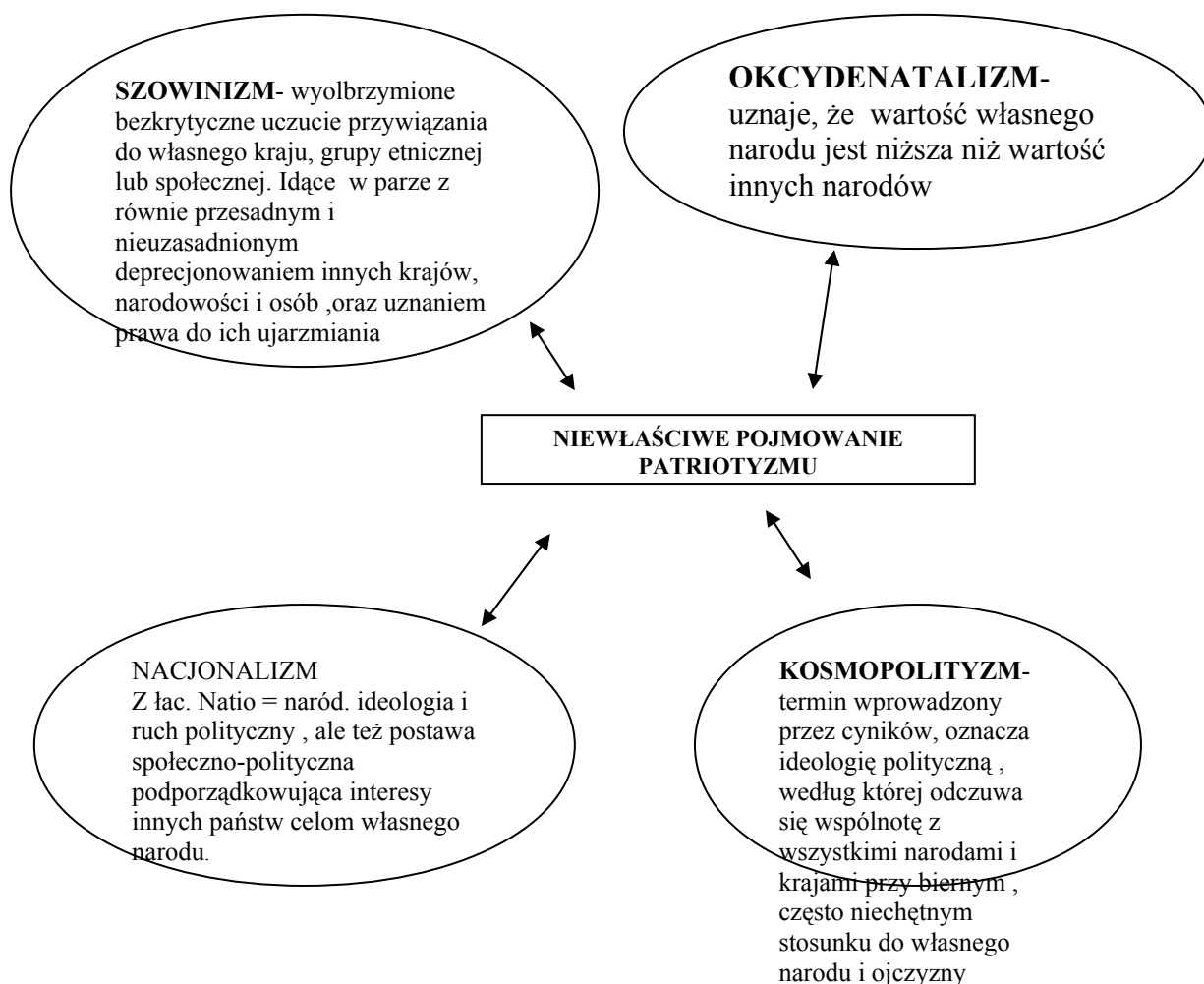
UWAGA NAUCZYCIELA:

Patriotyzm za granicą podzielony jest na dwie sfery: miłość do miejsca, z którego się wywodzę i miłość do miejsca, w którym mieszkam.

11. Nauczyciel prosi uczniów, by indywidualnie zastanowili się, w jaki sposób można być patriotą w czasach współczesnych .
12. Zebranie wniosków i odczytanie ich przez wskazanych uczniów.

WSPÓŁCZESNE OBLCZA PATRIOTYZMU:

- Organizowanie projektów oprowadzania po zabytkowych dzielnicach miast (cenna inicjatywa tego rodzaju „Lublin szeptany”), które zakładają udostępnienie w internecie swoistych przewodników plików MP3 z nagranych opowieściami osób zaangażowanych w życie miasta. Takie przewodniki można także przygotować dla obcokrajowców
 - Tworzenie gier multimedialnych i gier edukacyjnych prezentujących losy i historię wybitnych patriotów danego regionu (np. Michał Drzymała w Wielkopolsce),
 - Promocja polskich dokonań, wynalazków, osiągnięć sportowych
 - Popularyzowanie wydarzeń nie tylko stricte polityczno - historycznych, ale też społecznych i gospodarczych (patriotyzm gospodarczy proponuje zakładanie firm w kraju, odnoszenie całego procesu tworzenia i produkcji produktów do zasobów polskich, zatrudnianie polskich pracowników; inną formą patriotyzmu gospodarczego jest kupowanie produktów krajowych)
 - Godne obchodzenie świąt i rocznic narodowych
 - Szacunek do symboli narodowych
 - Znajomość historii narodu i narodowych tradycji
 - Duma z bycia Polakiem (to szczególnie istotne w czasach współczesnej globalizacji)
 - Promowanie polskiej muzyki, literatury, sztuki
 - Solidaryzowanie się z rodakami podczas igrzysk, turniejów sportowych
13. Nauczyciel inicjuje burzę mózgow poprzez pytanie o to, jakie niebezpieczeństwa (tj. błędne postawy i poglądy) wynikają z niewłaściwego pojmowania patriotyzmu.
 14. Wnioski z burzy mózgow zostają zapisane w postaci mapy mentalnej.

UZUPEŁNIENIE NAUCZYCIELA:

SZOWINIZM <fr.chauvinisme> skrajna postać nacjonalizmu. Nazwa wywodzi się od nazwiska Nicolasa Chauvina bezkrytycznie oddanego Napoleonowi Bonaparte. Dlatego też szowinizm to także bezkrytyczny podziw dla przywódcy (wyolbrzymianie jego pozytywnych cech, a pomniejszanie lub negowanie jego wad).

OKCYDENTALIZM- (z łaciny occidentalis- zachodni), historyczny pogląd głoszony w pierwszej połowie XIX w. w Rosji postulujący likwidację przeżytków feudalizmu w rosyjskim ustroju i wzywający do przebudowania kraju wg wzorów Europy Zachodniej.

15. Nauczyciel rozdaje uczniom kserokopie wiersza Bohdana Rudnickiego pod tytułem „Ojczyzna moja”, zaznacza przy okazji, że wiersz ten pojawia się w ostatniej sekwencji filmu. Potem prowadzący przybliży uczniom biografię poety .

BOHDAN RUDNICKI (ur.18.06.1919; zm.5.11.1993) literat, poeta, dziennikarz. Był studentem prawa Uniwersytetu im. S. Batorego w Wilnie.

Żołnierz AK na Wileńszczyźnie, uczestnik akcji wyzwolenia Wilna pod kryptonimem „Ostra Brama”.

W 1948 r. Rudnicki został oskarżony przez władze komunistyczne o przynależność do Eksterytorialnego Wileńskiego Okręgu AK, potem aresztowany przez UB, a następnie

skazany na karę śmierci. Później karę śmierci zamieniono na dożywocie, a w końcu na 10 lat więzienia na warszawskim Mokotowie. Rudnicki został zwolniony w 1956 roku. Artysta jest autorem słów utworu „Ojczyzna moja”, do którego muzykę skomponował ojciec Tomasz Rostworowski SJ. Do spotkania mężczyźni doszło w więzieniu mokotowskim, gdzie obaj odsiadywali wyrok.

16. Praca indywidualna uczniów- przeczytaj tekst wiersza „Ojczyzna moja”, a następnie:

a) wskaż, jakie elementy – w rozumieniu artysty- składają się na pojęcie ojczyzny.

(np. pejzaże polskie: bociany, łąny, rzeki; istotna symbolika kolorów, religia wpisana w codzienność, pielęgnowanie więzi rodzinnych, poczucie wspólnoty narodowej, wolność słowa)

b) Zinterpretuj i wyjaśnij sens metafory:

„Nie załopocze czarnym skrzydłem lęk”

(np. jest to odniesienie do dramatycznej historii narodu, niewoli, etc)

c) wyjaśnij, z jakim postulatem podmiot liryczny zwraca się do Boga w ostatniej strofie?

17. PRACA DOMOWA.

▪ *Obowiązkowa:*

1. W odniesieniu do filmu Jakuba Nowickiego oraz przeprowadzonych zajęć napisz esej, w którym ustosunkujesz się do opinii Roberta Springwalda:

„ Nie gadajmy o patriotyzmie, nie szermujmy patriotyzmem, nie miejmy pełnej gęby patriotyzmu, a raczej pełne ręce...”.

Uwaga nauczyciela:

Szermować – nadużywać jakiegoś argumentu bądź haseł lub słów w dyskusji, wystąpieniu publicznym.

2. Zostań dziejopisarzem swojej rodziny i w miarę możliwości zgromadź materiały (dokumenty, zdjęcia) do rodzinnej kroniki. Sięgnij do czasów swoich pradiadków (po obu stronach).

▪ *Nadobowiązkowa :*

1. Napisz odę do ojczyzny albo fraszkę o współczesnym patriotcie.

2. Napisz scenariusz krótkiego utworu scenicznego, który parodiowałby współczesne postawy antypatriotyczne.

Bohdan Rudnicki

„Ojczyzna moja”

*Ojczyzna moja to malowane łany,
Wichry szarpiące całunami chmur,
To błękit fali srebrną pianą tkany,
To czarne haldy i zielony bór.*

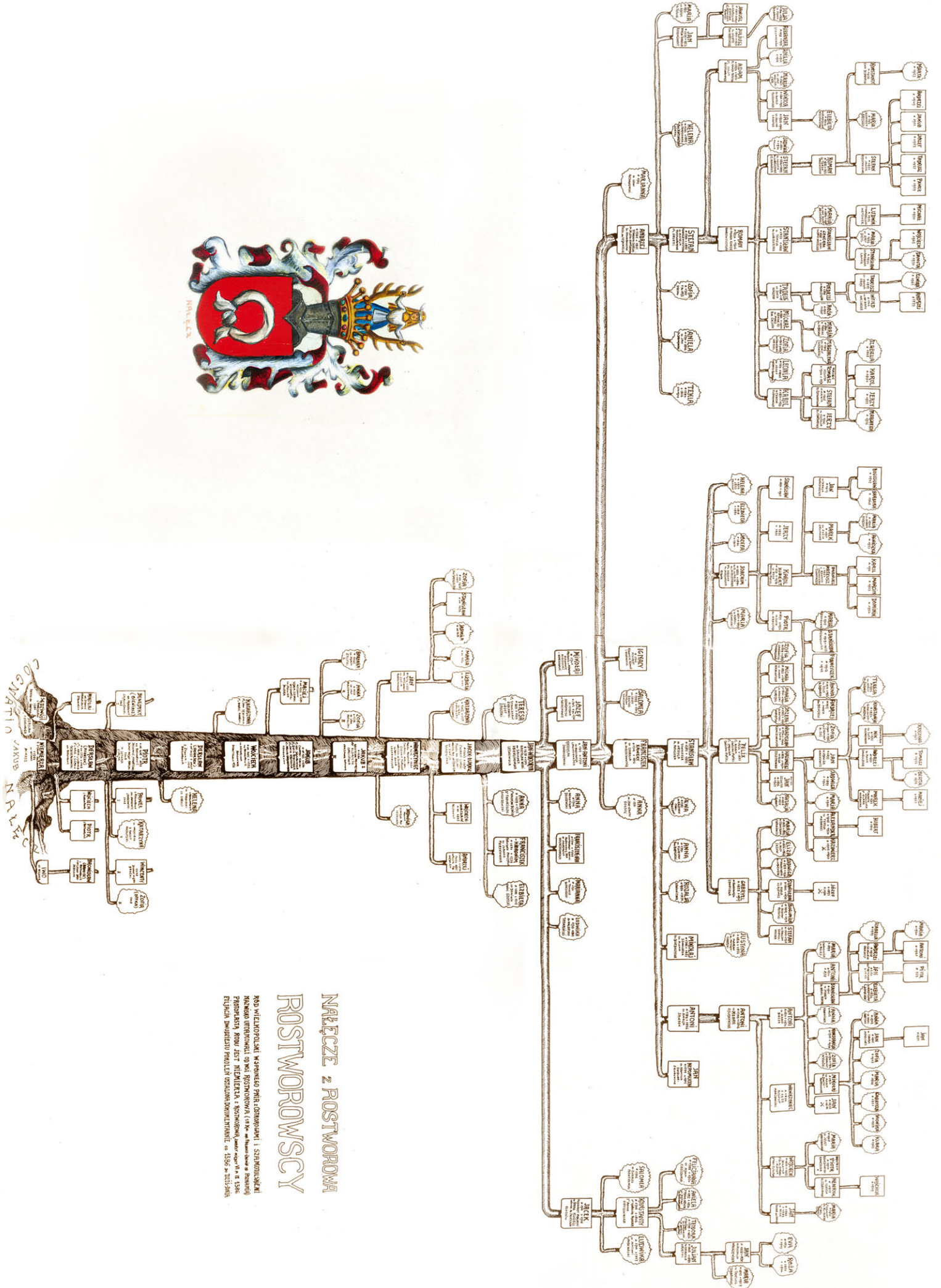
*Ojczyzna moja to cisza wiejskich krzyży,
Ufne bociany z niespalonych strzech,
To uśmiech matki, kiedy się przybliży
Do szkolnych okien, kędy płynie śmiech.*

*Ojczyzna moja to niespętane słowo,
Spiżowych hasel modlitewny dźwięk,
To myśl radosna, że już ponad głową
Nie załopocze czarnym skrzydłem lęk.*

*Ojczyzna moja to bratni uścisk ręki
Znad kielni, pługa, sponad wag i piór,
Te same rytmy serca i piosenki
Jednakich synów i jednakich cór.*

*Ojczyzna moja to kęs pszeniczny chleba,
Podany głodnym z wszystkich świata dróg,
Słoneczna przystań na drodze do nieba
Dla synów Bożych i człowieczych sług.*

*Takiej Ojczyzny daj nam dożyć, Boże,
I znowu klęknać w progu naszych chat.
Wiemy, że dobroć twa rozwalić może
Gmachy obłudy w płataninie krat.*

**NALĘCZE Z POSTWOROWA
POSTWOROWSCY**

ROD WIELKOPOLSKI W SZKOLE PRZY ODBUDOWIE I SZKOLENIU
NARODU INTERWENIŁ OWA POSTWOROWA (18 KW. W. PRZYBYŁA DO SZKOLENIA
PROGRASJA RÓW JEJ NIEMIŁTA + RZYMOWI, JAKOBY W. B. 1586
FIJALIA ŚWIADZĄCY PROŚBY USZANOWANIE W. 1596 - 1615-1616

OGNATIN
JANUB
NATKA